

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Філософський факультет

Кафедра логіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заст. декана
філософського факультету
Дмитро НЕДІПА

« 31 » 08 2021 року

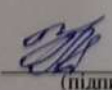
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
„ТРАДИЦІЙНА ЛОГІКА”

для студентів філософського факультету

галузь знань 03 Гуманітарні науки
спеціальність 031 Релігієзнавство
освітній рівень перший (бакалаврський)
освітня програма Релігієзнавство
спеціалізація -
вид дисципліни обов'язкова

Форма навчання денна
Семестр 1
Навчальний рік 2021/2022
Кількість кредитів ECTS 3
Мова викладання українська
Форма заключного контролю залік

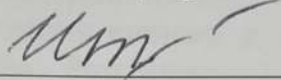
Викладачі: Колотілова Наталія Андріївна, д.філос.н., доцент кафедри логіки
Демірська Інна Олександрівна к. філос.н., доцент кафедри логіки

Пролонговано: на 20 21 / 20 23 н.р. (підпис, ПІБ, дата) Маснікова С.П. « 31 » 08 20 22 р.

на 20 ___ / 20 ___ н.р. () « ___ » 20 ___ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Розробники: Колотілова Наталія Андріївна, д.філос.н., доцент кафедри логіки
Демірська Інна Олександрівна к. філос.н., доцент кафедри логіки

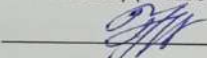
Затверджено
« 27 » серпня 2021 р.

Зав. кафедри логіки
 (Ірина ХОМЕНКО)

Протокол № 1 від « 27 » серпня 2021 р.

Схвалено науково - методичною комісією філософського факультету

Протокол від « 31 » серпня 2021 року № 2

Голова науково-методичної комісії
 (Ірина МАСЛІКОВА)

« 31 » серпня 2021 року

Догодковано на 2022-2023 ч.р. Пр. № від 31.08.2021
Маслікова Т.Т.

ВСТУП

1. Мета дисципліни – забезпечення стійкої системи знань з теорії та історії логіки, яка включає в себе характеристику форм мислення, що сприятиме розвитку та вдосконаленню у студентів практичних навичок логічно правильно міркувати, критично мислити.

2. Вимоги до вибору навчальної дисципліни:

1. До початку вивчення цього курсу студенти мають **знати** основні етапи історичного розвитку людства, загальну характеристику природної мови.
2. **Вміти** виявляти структурні компоненти міркування в текстах різноманітного характеру.
3. **Володіти елементарними навичками** роботи з фаховою літературою.

3. Анотація навчальної дисципліни: дисципліна знайомить студентів з предметом та методом логіки як науки, історичними етапами розвитку логічного знання, рівнями та вимірами логіко-семіотичного аналізу. Розглядаються види та структура значення імені, принципи теорії іменування, структура та види понять, відношення між поняттями, логічні операції над поняттями. Визначаються правила логічних операцій над поняттями. Розглядаються види висловлювань, структура та види простих суджень, відношення між простими судженнями, логічні сполучники. З'ясовуються специфіка та види дедуктивних та правдоподібних міркувань. Пояснюються основні формально-логічні закони. Розглядаються логічні основи аргументації.

4. Завдання (навчальні цілі) – надати студентам цілісну систему знань про форми міркувань людей, що виявляють за допомоги методу формалізації, а також характеристику понять та правила виконання логічних операцій над ними.

Дисципліна спрямована на формування таких програмних компетентностей:

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 5. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Здатність проведення дослідження на належному рівні.

ЗК 8. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ФК 10. Здатність виявляти потенційні зв'язки предметних знань релігієзнавства і їх застосування при аналізі актуальних суспільних проблем.

5. Результати навчання:

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація 4. автономність та відповідальність)		Методи викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумко вій оцінці з дисциплі ни
Код	Результат навчання			
	Знати:			
1.1	предмет та метод логіки, історичні етапи розвитку логічного знання	Лекція, семінар	Усна відповідь, експрес-тестування, контрольна робота (теоретична складова), підсумкова контрольна робота	5
1.2	структуру, виміри та рівні	Лекція, семінар	Усна відповідь,	5

	знакового процесу		експрес-тестування, контрольна робота (теоретична складова), підсумкова контрольна робота	
1.3	структуру поняття, типи відношень між поняттями, логічні операції над поняттями	Лекція, семінар	Усна відповідь, експрес-тестування, контрольна робота (теоретична складова), підсумкова контрольна робота	5
1.4	структуру, види та логічні відношення між судженнями, умови істинності логічних сполучників	Лекція, семінар	Усна відповідь, експрес-тестування, підсумкова контрольна робота	5
1.5	форми дедуктивних міркувань, види правдоподібних міркувань	Лекція, семінар, самостійна робота № 1	Усна відповідь, експрес-тестування, підсумкова контрольна робота	10
	Вміти:			
2.1	виявляти головні поняття у тексті, з'ясувати їхню структуру, встановлювати відношення між ними	Лекція, семінар	Усна відповідь, контрольна робота (практична складова), підсумкова контрольна робота	10
2.2	логічно правильно узагальнювати, обмежувати, поділяти, класифікувати, визначати поняття	Лекція, семінар	Усна відповідь, (практична складова), підсумкова контрольна робота	10
2.3	виявляти вид і структуру висловлювань	Лекція, семінар	Усна відповідь, (практична складова), підсумкова контрольна робота	10
2.4	встановлювати вид міркування та визначати дотримання правил і законів логіки в ньому	Лекція, семінар	Усна відповідь, (практична складова), підсумкова контрольна робота	10
	Комунікація:			
3.1	демонструвати здатність до вільної комунікації мовою навчання	Семінар	Усна відповідь	5
3.2	грамотно презентувати свою позицію стосовно обговорюваної теми	Семінар, самостійна робота № 2	Усна відповідь	10
3.3	брати участь у фахових дискусіях у процесі аудиторної роботи	Семінар	Усна відповідь	5

	Автономність та відповідальність			
4.1	приймати самостійні рішення щодо вибору способів аналізу понять	Семинар	Контрольна робота (практична складова), підсумкова контрольна робота	5
4.2	приймати самостійні рішення щодо вибору способів аналізу міркувань	Семинар	Контрольна робота (практична складова), підсумкова контрольна робота	5

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни Програмні результати навчання	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	4.1	4.2
	ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно і письмово, використовувати мови для ефективної міжкультурної комунікації.						+			+	+	+	+	
ПРН 4. Організувати процес навчання і самоосвіти.	+	+	+	+	+	+	+	+	+					
ПРН 16. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності, нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.						+	+	+	+				+	+

7. Схема формування оцінки:

7.1. Форми оцінювання

Контроль знань здійснюється за системою ECTS, яка передбачає дворівневе оцінювання засвоєного матеріалу, зокрема **оцінювання теоретичної підготовки** – результати навчання (знання 1.1–1.5), що складає 30% від загальної оцінки та **оцінювання практичної підготовки** – результати навчання (вміння 2.1–2.4); (комунікація 3.1-3.3); (автономність та відповідальність 4.1-4.3), що складає 70% загальної оцінки.

Оцінювання семестрової роботи:

1. **Усна відповідь:** РН 1.1-1.5, 2.1-2.4, 3.1-3.3 – 10/ 20 балів.
 2. **Експрес-тестування:** РН 1.1-1.5 – 5/ 10 балів.
 3. **Самостійна робота № 1 (конспект першоджерел):** РН 1.5 – 3/ 6 балів.
 4. **Самостійна робота № 2 (конспект навчального матеріалу):** РН 3.2 – 2/ 4 бали.
 5. **Контрольна робота (теоретична складова):** РН 1.1-1.3 – 14/ 20 балів.
 6. **Контрольна робота (практична складова):** РН 2.1-2.2, 4.1-4.2 – 14/ 20 балів.
- Семестрову кількість балів формують бали, отримані студентом у процесі

засвоєння матеріалу з усього навчального курсу. Загальна оцінка за семестр складається із балів, отриманих за аудиторну роботу (експрес-тестування, усні відповіді, контрольні роботи) та за самостійні роботи. Всі види робіт за семестр мають у підсумку:

- в максимальному вимірі 80 балів
- в мінімальному вимірі 48 балів

У разі відсутності на семінарському занятті студент має відпрацювати практичні завдання до семінару в письмовій формі.

Підсумкова контрольна робота в письмовій формі: РН 1.1-1.5, 2.1-2.4, 4.1-4.2 – 12/ 20 балів.

Підсумкове оцінювання у формі заліку:

Підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів за систематичну роботу впродовж семестру з урахуванням підсумкової контрольної роботи. Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання.

Для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів, ніж критичний мінімум – 60 балів, передбачена співбесіда з тих питань, які винесено на підсумкову контрольну роботу.

Таким чином, підсумкова оцінка з дисципліни (мінімум 60, максимум 100 балів) складається із суми кількості балів за семестрову роботу (мінімум 48, максимум 80 балів) та підсумкової контрольної роботи (мінімум 12, максимум 20 балів).

При простому розрахунку отримуємо:

	Семестрова кількість балів	Підсумкова контрольна робота	Підсумкова оцінка
Мінімум	48	12	60
Максимум	80	20	100

7.2. Організація оцінювання:

Семестрова робота		Семестрова кількість балів	
		Min – 48 балів	Max – 80 балів
Аудиторна робота:			
Усна відповідь	Семінари протягом семестру	«2» x 5 = 10	«4» x 5 = 20
Експрес-тестування	Семінари протягом семестру	«1» x 5 = 5	«2» x 5 = 10
Контрольна робота (теоретична складова)	Теми 1-4	«14» x 1 = 14	«20» x 1 = 20
Контрольна робота (практична складова)	Теми 1-6	«14» x 1 = 14	«20» x 1 = 20
Самостійна робота			
Конспект першоджерел	Жовтень	«3» x 1 = 3	«6» x 1 = 6
Конспект навчального матеріалу	Листопад	«2» x 1 = 2	«4» x 1 = 4
Підсумкова контрольна робота	До тем 1-6	«12» x 1 = 12	«20» x 1 = 20
Підсумкова оцінка з дисципліни		60	100

Критерії оцінювання:

1. Аудиторна робота:

Усна відповідь:

4 бали – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання;

2 бал – студент у цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, має у відповіді неточності.

Експрес-тестування:

2 бали – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом;

1 бал – студент не в повному обсязі володіє матеріалом.

Контрольні роботи (теоретична/ практична складові):

20-18 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, демонструє ґрунтовні знання при виконанні практичних завдань;

17-14 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, робота містить несуттєві неточності;

13-0 балів – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, має суттєві помилки в роботі.

2. Самостійна робота:

Самостійна робота № 1 (конспект першоджерел):

6 балів – конспект містить відповіді на всі запитання, за якими потрібно було опрацювати першоджерела;

3 бали – конспект фрагментарний, містить відповіді не на всі запитання, за якими потрібно було опрацювати першоджерела.

Самостійна робота № 2 (конспект навчального матеріалу):

4 бали – у конспекті розкрито всі запитання;

2 бали – конспект фрагментарний.

3. Підсумкова контрольна робота:

20-18 балів студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, всебічно розкриває зміст поставленого завдання;

17-15 балів - студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, в основному розкриває зміст поставленого завдання. Допускаються несуттєві неточності, помилки;

14-12 балів - в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, робота містить суттєві неточності;

11-0 балів - не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки в роботі.

7.3. Шкала відповідності:

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

**СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ**

№	НАЗВА ТЕМИ	Кількість годин		
		Лек.	Сем.	Сам. роб.
<i>Частина 1.</i>				
1.	Тема 1. Предмет та метод логіки	4	4	20
2.	Тема 2. Логічна семіотика як підґрунтя логіки	4	2	
3.	Тема 3. Ім'я та поняття	4	2	
4.	Тема 4. Логічні операції над поняттями	4	2	

5.	Контрольна робота (теоретична складова)	2		
<i>Частина 2.</i>				
6.	Тема 5. Висловлювання та судження	4	2	
7.	Тема 6. Міркування та умовивід	4	2	26
8.	Контрольна робота (практична складова)	2		
	Підсумкова контрольна робота	2		
	Всього	30	14	46

Загальний обсяг – 90 год., у тому числі:

Лекцій – **30 год.,**

Семінарських занять – **14 год.,**

Самостійна робота – **46 год.**

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Конверський А.Є. Традиційна логіка. 2-ге вид. перероб. та доп. – К., 2020.
2. Конверський А.Є. Критичне мислення. 2-ге вид. перероб. та доп. – К., 2020.
3. Конверський А.Є. Логіка (традиційна та сучасна). – К., 2008.
4. Хоменко І.В. Логіка. – К., 2007.

Додаткова:

1. Аристотель. Вторая аналитика. // Аристотель. Соч. в 4-х т. – Т.2. – М., 1978.
2. Аристотель. Первая аналитика. // Там же.
3. Арно А., Николь П. Логика или искусство мыслить. – М., 1997.
4. фон Вригт Г.Х. Логика и философия в XX веке // Вопросы философии. - № 8. – 1992. – С.80-91.
5. Гжегорчик А.А. Популярная логика. – М., 1979.
6. Ішмуратов А.Т. Вступ до філософської логіки. – К., 1997.
7. Колотілова Н.А. Логіка і риторика: ретроспектива взаємозв'язку. – К., 2019.
8. Маковельский А.О. История логики. – М., 1967.
9. Минто В. Дедуктивная и индуктивная логика. – Екатеринбург, Бишкек, 1997.
10. Попович М.В. Очерк развития логических идей в культурно-историческом контексте. – К., 1979.
11. Рассел Б. Искусство мыслить. – М., 1999.
12. Семиотика. – М., 2001.
13. Титов В.Д. Логическое знание в его социально-исторической детерминации. – Харьков, 2004.
14. Фреге Г. Логика и логическая семантика. – М., 2000.
15. [Stanford Encyclopedia of Philosophy](http://plato.stanford.edu/) // <http://plato.stanford.edu/>